

Ekonomija

Značilnost dobrin je koristnost. Koristnost je sposobnost zadovoljiti potrebe.

Mejna koristnost – zadovoljstvo, ki nam ga daje dodatna enota dobrine.

Celotna koristnost – skupno zadovoljstvo porabnika od vseh enot dobrine. (veča se vedno počasneje)

$TU(\text{celotna koristnost}) = MU(\text{Mejna koristnost})_1 + MU_2 + MU_n \dots$

Primerjamo cene in koristnost dobrin ter izbiramo kaj in koliko bomo kupili.

Premica možnosti potrošnje = premica alternativnih možnosti potrošnje - prikazuje največje možne količine dveh dobrin, ki jih posameznik lahko kupi s svojim dohodkom ob danih cenah.

Premica je padajoča, ker moraš izbirati – imaš alternativne stroške.

Cene dobrin se oblikujejo na trgu.

Če se dohodek zmanjša ali se ceni obeh dobrin enakomerno povečata lahko kupiš manj obeh dobrin (premica se pomakne vzporedno navzdol).

Če se poveča dohodek ali se ceni obeh dobrin enakomerno zmanjšata lahko kupiš več obeh dobrin (premica se pomakne vzporedno navzgor).

Naklon premice možnosti potrošnje je odvisen od razmerja med cenama dobrin. Zato jo imenujemo tudi **premica cene**.

Pri proizvodnji smo omejeni s količino proizvodnih dejavnikov in učinkovitostjo teh dejavnikov. Obe se s tehnološkim razvojem nenehno povečujeta.

Krivulja proizvodnih možnosti prikazuje največje mogoče količine proizvodnje dveh dobrin ob danem obsegu proizvodnih dejavnikov in dani učinkovitosti teh dejavnikov.

Krivulja proizvodnih možnosti je padajoča, ker se pri vsaki proizvodni izbiri pojavljajo alternativni stroški.

Ena dobrina se na nek način spremeni v drugo zato imenujemo krivulje proizvodnih možnosti tudi transformacijska krivulja. (če se država odloči da bo ene dobrine proizvajala več in se morajo delavci preusmeriti)

Več bomo lahko proizvedli le, če pridobimo dodatne dejavnike:

- investiramo v nove stroje, stavbe in drugo opremo.

Isti cilj lahko dosežemo s povečanjem učinkovitosti proizvodnih dejavnikov:

- izobražujemo delavce,

- vlagamo v raziskave

- in razvoj novih strojev, opreme in tehnoloških postopkov.

Proizvodnja je proces, v katerem človek s svojim delom spreminja naravne dobrine tako, da lahko zadovoljijo potrebe. (primarne, sekundarne, terciarne dejavnosti)

Proizvodnja je proces ustvarjanja nove vrednosti.

Vse kar potrebujemo za proizvodnjo so proizvodni dejavniki.